

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

26. Indulgentia prodest mortuis in purgatorio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

Lateranen. indulgen. plenariam; similiter quorumcumq; annorum: at verò Episcopi, Legati, & Archiepiscopi tantū quadraginta dierum, & in dedicatione Ecclesiæ, vnius anni: ita habetur cap. cum ex eo. & cap. nostro, de pœnit. & remiss. vbi restringitur Episcopo, & Archiepiscopo potestas ista dandi indulgentias. Felin. autem in tract. de indulgentijs, idem dicit esse iudicium de Legato.

Secundum est, quòd Pontifex & Concilium possunt perpetuas concedere indulgentias: at verò reliqui temporales solum præter Legatum, qui potest suas indulgentias perpetuas facere. cap. fin. de offic. deleg.

Tertium est, quòd Pontifex in toto mundo concedere potest indulgentias: at verò Episcopi in sua diocesi, & Archiepiscopi in sua prouincia, vt habetur in alleg. cap. Legatus autem tantum in sua legatione. Hæc dicta sunt citra speciale priuilegium Pontificis: potest enim concedere alicui maiorem potestatem concedendi indulgentias. Cardinales etiam habent facultatem à Papa concedendi indulgentiam certam.

Indulgentia prodest mortuis in Purgatorio.

CAPVT XXVI.

Non solum viuis, vt statim dicemus, prodest indulgentia, sed & mortuis. Et hæc veritas fide tenenda est: si quis enim negaret, indulgentiam quidpiam prodesse existentibus in Purgatorio, esset hæreticus, tum quia obuiaret determinationi Concilij Tridentini sess. vlt. vbi hæc veritas catholica stabilitur; tum quia contradiceret vtili ritui Ecclesiæ, quæ indulgentias mortuis applicat; tum quia negaret facta multorum Pontificum, qui animabus Purgatorij indulgentias concesserunt; tum etiam contraueniret rationi ex scriptura sumptæ Machab. li. 2. ca. 4. *sanctum est, & salubre pro defunctis exorare, vt à peccatis soluantur.* Si ergo bona opera fidelis boni & iusti p̄sunt mortuis, multò magis satisfactio, & opera matris Dei, Apostolorum, Martyrum, Sanctorum, quæ applicanda Ecclesiæ vt matri reliquerunt. Quo autem modo profint indulgentiæ mortuis considerandum est; circa quod dico aliqua,

Primum

Primum est, indulgentias prodesse mortuis per modum suffragij, hoc patet ex multis Pontificibus, qui modo hoc tales indulgentias concesserunt. Paschalis enim I. concessit Ecclesiæ S. Praxedis indulgentias pro mortuis, per modum suffragij, qui ferè fuit primus, qui pro mortuis concessit iam quadringentis annis. Has easdem indulgentias vndecim sequentes Pontifices confirmarunt, vt habetur in Bulla S. Praxedis. Rursum, Sixtus, & Calixtus hoc modo eas concesserunt, vt refert Gabr. lect. 57. super canonem, & Leo X. in epistola ad Caeteram declarauit, viuis, per modum absolutionis, mortuis per modum suffragij prodesse: & Pius Quartus sic etiam nostro tempore voce viua declarat eas prodesse. Rursum, omnes Doctores Scholastici ferè hoc modo docent indulgentias ad mortuos peruenire.

Secundum est, secundum communem sententiam antiquorum Theologorum, dare indulgentias per modum suffragij, est liberare a pœna, applicando solum satisfactiones aliorum in pretium. Sit exemplum. Est aliquis in carcere, comprehensus a iudice ob debitum centum aureorum: aliquis amicus pro illo dat centum aureos ex thesauro publico, inuere dicitur liberare eum a carcere, sed aliter quam iudex: hic enim per modum potestatis & absolutionis iudicis liberat; amicus verò per modum adiuuantis & offerentis pretium liberationis. Sic intelligas, Pontificem per indulgentias liberare a pœna debita viuos per modum potestatis & absolutionis, quam exerceat super terram; at mortuos, per modum adiuuantis, offerendo id, quod soluere tenebantur: & hoc est per modum suffragij. Ita explicant Alex. 4 p. q. 83. membr. 5. & Bonau. d. 2. q. 5. Dicitur, & ob aliam causam dare indulgentiam mortuis per modum suffragij, quia viui pro mortuis faciunt illud opus, quod in consecutione indulgentiarum imponitur; & quia causa, pro qua datur viuis, etiam se extendit ad mortuos. Viui ergo suffragantur in opere, & in causa mortuis, quantum ad indulgentiarum consecutionem. Hic est modus suffragij, secundum communiorem Doctorum sententiam. Non tamen hinc existimes indulgentias esse incertas mortuis, quia Ecclesia applicat per modum suffragij: semper enim eas Deus acceptat, sicut etiam pro viuis: hoc enim est ex pacto diuino, seu ex merito Christi satisfactionum, & Sanctorum, quod profuit indigentibus membris. Vnde malè in hac parte loquutus est Caietanus, qui dixit esse incertas, quod profecto est contra Ecclesie

ciens dignitatem & ritum: non enim oraret, nisi cognosceret mortuis prodesse, vt expresse dicit Dion. cap. 7. de Ecclesiast. Hierarch.

Tertium est, si quis sit in peccato mortali, dum sumit pro mortuis indulgentias, faciendo id opus, per quod eis applicatur in peccato, indulgentiæ valent mortuis ipsis, qui in gratia Dei sunt, & in purgatorio detinentur. Aliqui tenent, nihil prodesse, sed mihi magis placet quod dixi, & ita Gab. sentit lect. 57. super can. Et ratio est, quia ratio satisfactionis, seu pretium pœnarum, non est opus illius, qui est in peccato, sed indulgentia ipsa, & thesaurus meritorum Christi, & Sanctorum. Illud autem opus particulare, per quod indulgentiæ applicantur, fit ab illo, nomine Ecclesiæ, in qua numquam deest gratia. Opus autem, cum ab aliquo fit nomine alterius, non perdit valorem, quamuis, qui facit immediate, non sit in gratia: sicut qui dat eleemosynam per seruum, qui dum dat, cum vana gloria dat, non perdit valorem, si, qui iussit, bene iusserit dandam. Ecclesia autem est, quæ constituit viuos, vt consequantur indulgentias pro mortuis: opera viuorum huiusmodi non perdunt valorem pro mortuis, licet instrumenta, per quæ fiunt, mala sint.

Quod indulgentia profit viuus.

CAPVT XXVII.

Indulgentiam in hac adhuc vita existentibus prodesse, satis aperte superius ostendimus, fide catholica esse firmiter tenendum; non tamen modo eodem, quo mortuis, sed per modum absolutionis & potestatis iudicæ, quam Papa habet in viuos, vt explicauimus; vnde, non dicuntur indulgentiæ viuus per modum suffragij concedi. Aduertendum tamen, eos, quibus suffragia profutura sunt, debere quibusdam conditionibus non carere.

Quarum prima est, quod in gratia sint: existentibus enim in mortali non profunt indulgentiæ; & ratio huius est, nam satisfactio vnus non prodest alteri, nisi quia coniunctus est ei in vno corpore mystico; quæ coniunctio fit per gratiam: in hoc autem indulgentia fundatur, vt diximus.

Secunda est, quod sit causa pia, propter quam indulgentia conceditur: non enim indulgentia concedi debet absq; causa

pia: